

VMR Actualiteitendag

Stibbe

23 juni 2022

Activiteitenbesluit en omgevingsvergunning voor milieu
Valérie van 't Lam

VMR
vereniging
voor
milieurecht

1

Te bespreken

1. **Wijzigingen in wetgeving (een selectie)/ontwikkelingen in de praktijk**
2. **Processuele aspecten**
(kort – zie verder de bijdrage van Hanna Tolsma van vandaag)
3. **Activiteitenbesluit milieubeheer**
4. **Omgevingsvergunning voor milieu**
(voor m.e.r./MER – zie verder de bijdrage van Marcel Soppe van vandaag)
5. **Stof – varia**
6. **Handhaving**
(kort – zie de bijdrage van Marleen Velthuis van vandaag)

Stibbe

2

1. Een selectie van wijzigingen/ontwikkelingen in wetgeving en overig

---

Nationaal

- [Schone Lucht akkoord 13 januari 2020](#) > welke wijzigingen volgen in de praktijk? Zie o.a. de uitvoeringsagenda (zie [link](#)) en discussie in literatuur (o.a. A. Collignon en J. Ypinga in het Tijdschrift voor Omgevingsrecht 2021/4 ([zie link](#)) en H.C. Borgers en R. Molendijk in Tijdschrift voor Omgevingsrecht 2021/4 ([hier](#)))
- Zeer zorgwekkende stoffen
- Aanstaande wijziging in wetgeving (6:13 Awb) vanwege Varkens in Nood uitspraak. Zie [Wetsvoorstel wijziging Awb n.a.v. HvJ EU Varkens in Nood](#) > zie daarover de bijdrage van Hanna Tolsma van vandaag

Stibbe

3

1. Een selectie van wijzigingen/ontwikkelingen in wetgeving en overig

---

Europees

- Europese Klimaatwet. Fit for 55. ([link](#))
- Aanstaande wijziging van industrial emissions directive (IED) – zie voor de stand van zaken ([hier](#)). Zie o.a.
  - Incidenten
  - Non-compliance
  - Evaluatie
  - Supply chain
  - Hergebruik
  - Strikte voorwaarden
  - Compensatie

Stibbe

4

2. Processuele aspecten: grondentrichter

- De Afdeling heeft (ECLI:NL:RVS:2022:362 en ECLI:NL:RVS:2022:363) overwogen dat zij ter bevordering van de rechtseenheid en om redenen van rechtsbescherming **aanleiding ziet de grondentrichter tussen beroep en hoger beroep te verlaten.**
- **Dit geldt niet voor het omgevingsrecht.** De Afdeling zal in omgevingsrechtelijke zaken de grondentrichter tussen beroep en hoger beroep blijven hanteren. De reden daarvoor is dat in zaken over omgevingsrechtelijke besluiten in het merendeel van de gevallen belangen van derden zijn betrokken.
- De Afdeling kiest om de grondentrichter alleen te hanteren binnen het omgevingsrecht en niet langer daar buiten, ook niet in zaken over besluiten waarbij belangen van derden betrokken (kunnen) zijn. Omwille van de uitvoerbaarheid en hanteerbaarheid kiest de Afdeling dus voor een onderscheid tussen '**omgevingsrechtelijke zaken**' enerzijds en **alle andere zaken** anderzijds (ECLI:NL:RVS:2022:1423) > Zie de bijdrage van Hanna Tolsma van vandaag

Stibbe

5

3. Activiteitenbesluit milieubeheer - zorgplicht

Zorgplicht in het Abm

- **Toepassingsbereik**
  - artikel 2.1 Abm zie artikel 2, zie bijvoorbeeld vz. RB Limburg 14 juni 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:5485.
  - Zie voor de reikwijdte van de zorgplicht 2.7a zie artikel 2.3a lid 4 Abm.
- **Maatwerk** o.g.v. artikel 2.1 Abm alleen als het aspect niet uitputtend is geregeld in het Abm (lid 4).
- **Normadressaat** art 2.1 en art. 2.7a is de drijver van de inrichting.

Stibbe

6

3. Activiteitenbesluit milieubeheer - zorgplicht

- **Vaste rechtspraak sinds 2011:** alleen bij onmiskenbare strijd kan handhavend worden opgetreden op grond van de zorgplicht op grond van artikel 2.7a Abm en artikel 2.1 Abm.
  - Voorbeeld: Verweerder heeft niet beoordeeld welke mate van geurhinder nog aanvaardbaar is, terwijl dit op grond van artikel 2.7a, derde lid, van de Abm aan het bevoegd gezag is om te bepalen (Vz. Rb. Limburg 5 april 2022, ECLI:NL:RBLIM:2022:2626)

Stibbe

7

3. Activiteitenbesluit en maatwerk

- Rb. Noord-Holland 15 december 2021, ECLI:NL:RBNHO:2021:11706
- (p)ZZS - **maatwerk en technische kenmerken van de installatie.** Onvoldoende gemotiveerd.

Stibbe

8

3. Activiteitenbesluit milieubeheer - meldplicht

Niet voldoen aan meldplicht kan worden hersteld

- Bouw mestbak op perceel. Mestbak is meldingsplichtig. Melding moet worden gedaan voor de aanvraag om omgevingsvergunning (art. 8.41a Wm). Dat is niet gebeurd. Na behandeling van de aanvraag is wel een melding gedaan. De Afdeling ziet geen aanleiding om te oordelen dat deze melding ontoereikend zou zijn. Vernietiging en rechtsgevolgen in stand gelaten (ABRvS 19 januari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:155)
- Zie ook ECLI:NL:RVS:2021:2132: melding niet volledige, melding bevat vijf in plaats van acht koelmotoren. Oordeel Afdeling: aanvrager moet in gelegenheid worden gebracht door college om binnen een termijn de overige koelmotoren te melden. Gebeurt dat niet, dan blijft de aanvraag buiten behandeling (art. 8.41a Wm)

Stibbe

9

4. Omgevingsvergunning voor milieu

Vorzorgsbeginsel:

Weigeren vergunning uit voorzorg vanwege belang bescherming van het milieu? Nee.

- Vergunning mag alleen worden geweigerd als dat in het 'belang van de bescherming van het milieu' is. **De Afdeling is van oordeel dat dit toetsingskader het bevoegd gezag niet de ruimte geeft om een vergunning uitsluitend uit voorzorg te weigeren.** (ABRvS 23 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:556).
  - Niet genoemd: mededeling EC 2000.
  - De Afdeling gaat hier om. Zie nog te verschijnen noot M&R Collignon

Stibbe

10

4. Omgevingsvergunning voor milieu

Weigeren vergunning uit voorzorg? Nee = herhaling 23/2/2022

ABRvS 8 juni 2022 ECLI:NL:RVS:2022:1598

“Naar het oordeel van de Afdeling geeft dit toetsingskader aan het bevoegd gezag niet de ruimte om een omgevingsvergunning uitsluitend uit voorzorg te weigeren. Het college moet nagaan of het belang van de bescherming van het milieu eraan in de weg staat dat de vergunning wordt verleend. Dit betekent dat het aan het bevoegd gezag is de belangen te benoemen die zich verzetten tegen het toelaten van de aangevraagde milieuactiviteit. Alleen belangen waarover voldoende duidelijkheid en zekerheid bestaat, kunnen in dit verband een rol spelen. Ook voor belangen die zijn gerelateerd aan gezondheid betekent dit, anders dan zou kunnen worden afgeleid uit de uitspraken van 25 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2395, en van 20 mei 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1267, dat op grond van algemeen wetenschappelijk aanvaarde inzichten moet vast staan dat de activiteit waarvoor de vergunning wordt gevraagd zodanige risico's oplevert, dat om die reden nadere voorschriften aan de vergunning moeten worden verbonden dan wel dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd (vergelijk ook de uitspraak van de Afdeling van 23 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:556, overweging 4.3).”

Stibbe

11

4. Omgevingsvergunning voor milieu

Voorschriften vergunning wijzigen voor zover dit in het belang van de bescherming van het milieu is (art. 2.31 lid 2 onder b Wabo)

- Dit betekent niet dat het wijzigen van de voorschriften alleen mogelijk is als dit leidt tot een minder grote milieubelasting. Ook een wijziging van voorschriften ten behoeve van de exploitant van een inrichting is mogelijk, voor zover het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.
- Als de exploitant van een inrichting om een wijziging van voorschriften verzoekt, zal het bevoegd gezag – aan de hand van het toetsingskader van art. 2.14 Wabo – moeten beoordelen of dit aanvaardbaar is. (ABRvS 23 maart 2022, ECLI:NL:RVS:2022:799)

Stibbe

12

5. Stoffen - varia

Gerecht EU 23 februari 2022, ECLI:EU:T:2022:86

- Wijze van toetsing door Unierechter van beoordeling van stoffeigenschappen door ECHA op basis waarvan HFPO-DA op de kandidatenlijst voor ZZS is geplaatst
- Volgens de rechtspraak beschikken de bevoegde autoriteiten van de Unie in een complexe technische context met een evolutief karakter zoals in casu over een ruime beoordelingsbevoegdheid, met name wat de beoordeling van zeer complexe wetenschappelijke en technische feitelijke elementen betreft

Stibbe

13

5. Stoffen – varia

Gelijkblijvende emissies van SO₂

- Ook bij gelijkblijvende emissies van SO₂ en de voor Nederland en in de IJmond gemeten lage jaargemiddelde achtergrondconcentratie voor (onder meer) SO₂ betekent niet dat kan worden afgezien van een toetsing aan de – immissie – grenswaarden (de luchtkwaliteitseisen) voor SO₂, zoals neergelegd in voorschrift 1.1 van bijlage 2 bij titel 5.2 van de Wm
- ZZS. Ook voor lood en nikkel had onderzoek moeten worden gedaan (Rb. Noord-Holland 13 januari 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:132)

Stibbe

14

5. Varia – milieu informatie

Milieu-informatie

- Artikel 19.1a, eerste lid, aanhef en onder f, van de Wet milieubeheer bepaalt dat onder milieu-informatie wordt verstaan alle informatie neergelegd in documenten, over de toestand van de gezondheid en veiligheid van de mens, met inbegrip van de verontreiniging van de voedselketen. [...] Niet alleen dierlijke bijproducten zijn een potentiële bron van risico's voor de volksgezondheid, maar ook levende dieren die zich tussen die dierlijke bijproducten bevinden. Geen overgangsrecht Woo (ECLI:NL:RVS:2022:1432).

Stibbe

15

6. Handhaving

Verboden een inrichting zonder vergunning te veranderen (art. 8.1 lid 1.b Wm)

- Uit wetsgeschiedenis komt naar voren dat wetgever met dat verbod het oog heeft gehad op gevallen waarin de verandering ertoe leidt dat “de toegestane milieubelasting van de inrichting” wordt overschreden. Mede in dit licht gezien moet worden aangenomen dat art. 8.1 lid 1.b Wm ook van toepassing is in gevallen waarin de verandering weliswaar niet een werkwijze of activiteit betreft die specifiek in de eerder verleende vergunning is omschreven, maar die verandering wel leidt tot een andere inrichting of tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu dan die de inrichting ingevolge de vergunning en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften mag veroorzaken (HR 10 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:655)

Stibbe

16

Vragen?

Valérie van 't Lam
Partner Stibbe Amsterdam
T +31 20 546 05 35
M +31 6 110 437 75
valerie.vantlam@stibbe.com

Stibbe

17

Stibbe

Stibbe.com

18